

พระราชบัญญัติ

รถยนต์

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒⁽¹⁾ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓
- (๒) พระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๔
- (๓) พระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๔) พระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗
- (๕) พระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)
- (๖) พระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘
- (๗) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๗๙
- (๘) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๘๑
- (๙) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๔๘๑
- (๑๐) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๔๘๔
- (๑๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พุทธศักราช ๒๔๘๔
- (๑๒) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๔

(๑๓) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๐๒

(๑๔) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๑๕) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๖

(๑๖) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๑๒

(๑๗) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ.

๒๕๑๔

(๑๘) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ พ.ศ. ๒๕๑๖

(๑๙) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๒๐) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๑๗

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รถ” หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล

“รถยนต์สาธารณะ” หมายความว่า

(๑) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ซึ่งได้แก่รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนที่ใช้รับจ้างระหว่างจังหวัด โดยรับส่งคนโดยสารได้เฉพาะที่นายทะเบียนกำหนด

(๒) รถยนต์รับจ้าง ซึ่งได้แก่รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์สาธารณะอื่นนอกจากรถยนต์โดยสารประจำทาง

“รถยนต์บริการ” หมายความว่า รถยนต์บรรทุกคนโดยสารหรือให้เช่า ซึ่งบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ดังต่อไปนี้

(๑) รถยนต์บริการธุรกิจ ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่ใช้บรรทุกคนโดยสารระหว่างท่าอากาศยาน ท่าเรือเดินทะเล สถานีขนส่งหรือสถานีรถไฟกับโรงแรมที่พักอาศัย ที่ทำการของผู้โดยสาร หรือที่ทำการของผู้บริการธุรกิจนั้น

(๒) รถยนต์บริการทัศนาจร ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว

(๓) รถยนต์บริการให้เช่า ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่จัดไว้ให้เช่าซึ่งมิใช่เป็นการเช่าเพื่อนำไปรับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือสิ่งของ

“รถยนต์ส่วนบุคคล”⁽²⁾ หมายความว่า รถยนต์นั่งส่วนบุคคล และรถยนต์ บรรทุกส่วนบุคคล ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

“รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์หรือกำลัง ไฟฟ้าและมีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้ามีพ่วงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ และให้หมายความรวมถึงรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์ด้วย

“รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล”⁽³⁾ หมายความว่า รถจักรยานยนต์ที่มีได้ใช้ รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

“รถจักรยานยนต์สาธารณะ”⁽⁴⁾ หมายความว่า รถจักรยานยนต์ที่ใช้รับจ้าง บรรทุกคนโดยสารแต่ไม่หมายรวมถึงรถจักรยานยนต์ที่มีพ่วงข้างและรถจักรยานที่ติด เครื่องยนต์

“รถพ่วง” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูง

“รถบดถนน” หมายความว่า รถที่ใช้ในการบดอัดวัสดุบนพื้นให้แน่น และมี เครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัวเอง หรือใช้รถอื่นลากจูง

“รถแทรกเตอร์” หมายความว่า รถที่มีล้อหรือสายพาน และมีเครื่องยนต์ ขับเคลื่อนในตัวเอง เป็นเครื่องจักรกลขั้นพื้นฐานในงานที่เกี่ยวกับการขุด ตัก ดินหรือขุดลอก เป็นต้น หรือรถยนต์สำหรับลากจูงซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่า ด้วยการขนส่งทางบก

“เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้มีรถไว้ในครอบครองด้วย

“ผู้ตรวจการ”⁽⁵⁾ หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน”⁽⁶⁾ หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง คมนาคมแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน

“อธิบดี”⁽⁷⁾ หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

[คำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดย มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖]

มาตรา ๕⁽⁸⁾ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราช บัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและผู้ตรวจการ กับออกกฎกระทรวงกำหนด ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถที่จะรับจด ทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลง ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของ เครื่องยนต์ และของรถสำหรับรถประเภทดังกล่าว และการแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนรถและใบ คู่มีจดทะเบียนรถที่ได้เปลี่ยนแปลงแล้ว

(๒) เครื่องอุปกรณ์สำหรับรถและการใช้เครื่องอุปกรณ์ดังกล่าว เช่น โคม เครื่องมองหลัง แตร เครื่องระงับเสียง ท่อไอเสีย เครื่องสัญญาณไฟ เครื่องปิดน้ำฝนและ

เครื่องอุปกรณ์อื่นที่จำเป็น

(๓) เครื่องสื่อสาร และการใช้เครื่องสื่อสารระหว่างรถกับศูนย์บริการหรือ
สถานที่อื่น

(๔) แผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายประเภทรถและเครื่องหมายอื่น รวมทั้งวิธีแสดงแผ่นป้ายและเครื่องหมายดังกล่าว

(๕) สีและเครื่องหมายสำหรับรถยนต์สาธารณะ

(๖) น้ำหนักบรรทุกทุกอย่างมาก และจำนวนคนโดยสารอย่างมาก สำหรับ
รถยนต์ส่วนบุคคลและรถยนต์สาธารณะ

(๗) เงื่อนไขในการใช้ล้อยางตัน

(๘) ประเภท ขนาด และน้ำหนักของรถที่จะไม่ให้เดินบนทางที่มีใช้
ทางหลวง

(๙) เงื่อนไขในการใช้รถที่มีล้อยางอื่น นอกจากล้อยางเดินบนทางที่มีใช้
ทางหลวง

(๑๐) ประเภทที่ต้องกำหนดอายุการใช้ในเขตที่กำหนด

(๑๑) ประเภทที่ห้ามใช้เดินในเขตที่กำหนด

(๑๒) การงดรับจดทะเบียนรถประเภทใดประเภทหนึ่งในเขตที่กำหนด

(๑๓) จำนวนรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด จังหวัดต้นทางและจังหวัด
ปลายทางสำหรับรถยนต์ดังกล่าว

(๑๔)^[9] อัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารหรือค่าบริการอื่น สำหรับรถยนต์
สาธารณะและรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๑๕)^[10] เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคน
ขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์
บริการทัศนาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๑๕/๑)^[11] ข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกทุกคน
โดยสาร

(๑๖) หลักสูตรและอุปกรณ์การสอนและการฝึกหัดขับรถของโรงเรียน
ฝึกหัดขับรถ

(๑๗) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๑๘) กิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้^[12]

ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสรรเงินตามมาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อ
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

[คำว่า “รถยนต์” และ “เครื่องยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

หมวด ๑

การจดทะเบียน เครื่องหมาย และการใช้รถ

มาตรา ๖^[13] ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถดังต่อไปนี้

- (๑) รถที่ยังมิได้จดทะเบียน
- (๒) รถที่ถูกล็อกการจดทะเบียน
- (๓) รถที่ยังมิได้เสียภาษีประจำปี
- (๔) รถที่แจ้งการไม่ใช้รถ
- (๕) รถที่ทะเบียนระงับ

มาตรา ๖/๑^[14] บทบัญญัติมาตรา ๖ (๑) มิให้ใช้บังคับแก่รถดังต่อไปนี้

(๑) รถที่จดทะเบียนในต่างประเทศที่ผู้นำเข้าไม่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ซึ่งมีความประสงค์นำมาใช้ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว แต่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาหรือข้อตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลของประเทศที่รถนั้นจดทะเบียน

(๒) รถที่มีผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ในกิจการใดโดยเฉพาะเป็นการชั่วคราว

(๓) รถที่ใช้เพื่อการทดสอบ

(๔) รถที่ใช้ในกรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การใช้รถตาม (๑) อธิบดีจะประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติและเครื่องหมายแสดงการใช้รถไว้ด้วยก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดต่ออนุสัญญาหรือข้อตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลของประเทศที่รถนั้นจดทะเบียน

การใช้รถตาม (๒) (๓) และ (๔) ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนและเสียค่าธรรมเนียม ทั้งนี้ การขออนุญาต การอนุญาต ระยะเวลาในการใช้รถ และเครื่องหมายแสดงการใช้รถดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ รถที่จะขอจดทะเบียนได้ต้อง

(๑) เป็นรถที่มีส่วนควบและมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และ

(๒)^[15] ผ่านการตรวจสอบสภาพรถจากนายทะเบียน หรือจากสถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ในเวลาที่ขอจดทะเบียนแล้ว

ในกรณีที่ขอจดทะเบียนเป็นรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ หรือรถยนต์บริการทัศนอาจร รถนั้นต้องมีลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้จดทะเบียนต้องแจ้งสถานที่เก็บรถยนต์สาธารณะหรือรถยนต์บริการซึ่งมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

[คำว่า “รถยนต์” และ “เครื่องยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๘ รถดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียน

(๑) รถสำหรับเฉพาะพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(๒)^[16] รถของกรมตำรวจที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด

(๓) รถของสำนักพระราชวังที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่เลขาธิการพระราชวังกำหนด

(๔) รถที่เจ้าของแจ้งการไม่ใช้รถตามมาตรา ๓๔

(๕) รถที่ผู้ผลิตหรือประกอบเพื่อจำหน่ายหรือที่ผู้นำเข้าเพื่อจำหน่าย ผลิตประกอบหรือนำเข้า และยังมีได้จำหน่ายให้แก่ผู้อื่น

มาตรา ๙^[17] รถดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ

(๑) รถดับเพลิง

(๒) รถพยาบาลที่มีใช้เป็นรถสำหรับรับจ้าง

(๓)^[18] รถของส่วนราชการ องค์การตามรัฐธรรมนูญ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เฉพาะรถที่มีได้ใช้ในทางการค้าหรือหากำไร

(๔) รถบดถนนของรัฐวิสาหกิจ

(๕) รถแทรกเตอร์ของรัฐวิสาหกิจ

(๖) รถของสภาอากาศไทย

(๗) รถของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต คณะผู้แทนทางกงสุล องค์การระหว่างประเทศ หรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย

(๘) รถใช้งานเกษตรกรรมตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๙)^[19] รถของสำนักงานเศรษฐกิจและการค้าของต่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ และรถของเจ้าหน้าที่สำนักงานดังกล่าว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามความตกลงนั้น

มาตรา ๑๐^[20] ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนรถ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา เว้นแต่เจ้าของรถมีความประสงค์จะนำรถไปใช้ในท้องที่อื่น ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่นั้นได้

ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวและไม่มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีถิ่นที่อยู่

การจดทะเบียนและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๐/๑^[21] ให้อธิบดีนำหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงออกเปิดประมูลเป็นการทั่วไป และให้ถือว่าราคาสูงสุดที่มีผู้เสนอเป็นอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการใช้หมายเลขทะเบียนนั้น

การเปิดประมูลและการจดทะเบียนรถตามหมายเลขทะเบียนดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูลตามมาตรา นี้ให้นำเข้ากองทุนตามมาตรา ๑๐/๒

มาตรา ๑๐/๒^[22] ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมการขนส่งทางบก เรียกว่า “กองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสนับสนุน และส่งเสริมด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเกิดจากการใช้รถใช้ถนน ประกอบด้วย

- (๑) เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูลตามมาตรา ๑๐/๑
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
- (๓) ดอกผลและรายได้จากกองทุน
- (๔) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

ให้มีคณะกรรมการกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร และผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนสองคนเป็นกรรมการและอธิบดีกรมการขนส่งทางบกเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

การดำรงตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ การบริหารกองทุนและการใช้จ่ายเงินกองทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนเสนอแบบแสดงฐานะทางการเงินภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่าย

ดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และเมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองงบการเงินแล้ว ให้ทำบันทึกรายงานผลเสนอคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐/๓⁽²³⁾ ให้นายทะเบียนมีอำนาจอนุญาตให้เจ้าของรถนำหมายเลขทะเบียนที่ออกให้สำหรับรถคันหนึ่งมาใช้กับรถอีกคันหนึ่ง หรือนำหมายเลขทะเบียนที่ยังไม่เคยออกให้สำหรับรถคันใดมาใช้กับรถที่จดทะเบียนแล้วได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ รถที่จดทะเบียนแล้ว ต้องมีและแสดงแผ่นป้ายและเครื่องหมายครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ รถใดที่จดทะเบียนแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่ารถนั้นมีส่วนควบหรือเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถไม่ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเพิ่มสิ่งใดสิ่งหนึ่งเข้าไปซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของผู้อื่น ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถนั้นจนกว่าจะจัดให้มีครบถ้วนถูกต้องหรือเอาออกแล้ว

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าเจ้าของรถไม่อาจจัดให้มีครบถ้วนถูกต้องหรือเอาออกได้ ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนรถนั้น

เจ้าของรถมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งของนายทะเบียน

คำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๓ รถใดที่จดทะเบียนแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงสีของรถให้ผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้ เจ้าของรถต้องแจ้งนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปลี่ยนแปลง

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๔ รถใดที่จดทะเบียนแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้และใช้รถนั้น เว้นแต่เจ้าของรถนำรถไปให้นายทะเบียนตรวจสอบสภาพก่อน

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่ารถที่เปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายในเวลาใช้ ให้สั่งเจ้าของรถแก้ไขและนำรถไปให้ตรวจสอบสภาพก่อนใช้ การตรวจสอบสภาพดังกล่าวนายทะเบียนจะสั่งให้เจ้าของรถนำรถไปให้ตรวจสอบสภาพ ณ สถานตรวจสอบสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกก็ได้ และให้นำมาตรา ๑๒ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้านายทะเบียนเห็นว่ารถนั้นปลอดภัยในเวลาใช้ ให้แก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียน และใบคู่มือจดทะเบียนรถนั้นด้วย⁽²⁴⁾

มาตรา ๑๕⁽²⁵⁾ ในกรณีที่นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการเห็นว่ารถใดในขณะที่ใช้มีลักษณะที่เห็นได้ว่าจะไม่ปลอดภัยในการใช้ ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของรถนำรถนั้นไปให้นายทะเบียน หรือสถานตรวจสอบสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกตรวจสอบสภาพภายในเวลาที่กำหนดได้

มาตรา ๑๕ ทวิ⁽²⁶⁾ การตรวจสอบสภาพรถตามมาตรา ๗ (๒) มาตรา ๑๔ วรรคสอง มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ในการย้ายรถไปไว้ต่างท้องที่ ให้เจ้าของรถแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันย้าย

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในการโอนรถที่จดทะเบียนแล้ว ผู้โอนและผู้รับโอนต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันโอน

ในกรณีที่ผู้รับโอนจะนำรถตามวรรคหนึ่งออกนอกราชอาณาจักรภายในสิบห้าวันนับแต่วันโอน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียนตามวรรคหนึ่งด้วย

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง และการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๗/๑^[27] รถยนต์ที่จดทะเบียนแล้ว รถพ่วง รถบดถนน และรถแทรกเตอร์ที่จดทะเบียนแล้ว ให้เป็นทรัพย์สินประเภทที่จำนองเป็นประกันหนี้ได้ตามกฎหมาย

ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้มีชื่อเป็นเจ้าของในทะเบียนรถยนต์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์

การจำนองต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด และต้องแจ้งจดทะเบียนจำนองต่อนายทะเบียน พร้อมกับการเสียค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนตามเงื่อนไข วิธีการ และอัตราค่าธรรมเนียมที่ประกาศในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ในการนำรถออกนอกราชอาณาจักรไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การนำรถออกนอกราชอาณาจักรโดยได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง

(๒) การรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารออกนอกราชอาณาจักร แล้วนำรถกลับเข้ามาตามปกติกิจ

(๓) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๙ ในการอนุญาตตามมาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในการให้นายทะเบียนอนุญาตและจะให้นายทะเบียนยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติหรือไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น ๆ ก็ได้ ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๐ ผู้ใดสั่งหรือนำรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือผลิตหรือประกอบรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถขึ้นใหม่เพื่อจำหน่าย ผู้นั้นต้องส่งบัญชีประจำเดือนในการรับและจำหน่ายรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถให้แก่นายทะเบียนภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

บัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

[คำว่า “เครื่องยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ
รถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียนไว้ เว้นแต่
ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑)^[28] การใช้รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนอาจร หรือรถ
จักรยานยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัว

(๒) การใช้รถยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัว โดยมีข้อความแสดงไว้ที่รถ
นั้นให้เห็นได้ง่ายจากภายนอกว่าใช้ในกิจการส่วนตัว

(๓) การใช้รถยนต์สาธารณะบรรทุกของที่ติดตัวไปกับผู้โดยสาร

(๓/๑)^[29] การใช้รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินสองพัน
สองร้อยกิโลกรัมเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล หรือใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเป็นรถยนต์บรรทุก
ส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๔) ได้รับอนุญาตจากนาย วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถยนต์อื่นนอกจากรถยนต์โดยสารประจำ
ทางรับจ้างรับคนโดยสารซึ่งเสียค่าโดยสารเป็นรายตัวตามรายการในทางที่ได้รับอนุญาต
ให้มีรถยนต์โดยสารประจำทางหรือในเขตจากทางนั้นไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับในกรณีที่เป็นการรับจ้างรับส่งนักเรียน คน
งาน นักท่องเที่ยว หรือการรับส่งผู้โดยสาร เป็นครั้งคราวซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก
นายทะเบียน

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ พระราชบัญญัติรถยนต์
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่าในท้องที่ใดการประกอบการรับจ้าง
บรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์บรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้าง
ระหว่างจังหวัด สมควรให้ดำเนินการโดยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัดหรือสหกรณ์ และ
ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุท้องที่
สำหรับการรับจ้างดังกล่าว

ประกาศตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่การประกอบการรับจ้างบรรทุกคน
โดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารได้ไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่าง
จังหวัดซึ่งได้จดทะเบียนอยู่ก่อนวันประกาศจนกว่าจะพ้นสามปีนับแต่วันประกาศ

กำหนดเวลาสามปีตามวรรคสอง ถ้ามีเหตุผลสมควร รัฐมนตรีอาจขยาย
ออกไปได้อีกครั้งละไม่เกินสองปี แต่จะขยายระยะเวลาเกินสองครั้งไม่ได้ การขยายระยะ
เวลาให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖]

มาตรา ๒๓/๑⁽³⁰⁾ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถจักรยานยนต์เพื่อรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร เว้นแต่รถจักรยานยนต์นั้นได้จดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ

ผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนและให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้เมื่อมีการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงและระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๐

กฎกระทรวงตามวรรคสองต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำจังหวัด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้แทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลรถยนต์ การจราจร หรือการขนส่ง และบุคคลอื่นตามจำนวนที่เหมาะสม เพื่อทำหน้าที่กำหนดสถานที่รองรับคนโดยสาร เส้นทางหรือท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร และหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะให้กับผู้ประสงค์จะจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะเพื่อนำไปแสดงเป็นหลักฐานการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนตามวรรคสอง ในการนี้ อาจกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำท้องที่ด้วยก็ได้

การกำหนดอายุและการเพิกถอนทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาต แต่อาจต่ออายุได้คราวละสามปี

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาต ต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตนั้นหมดอายุ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้ว จะประกอบการต่อไปก็ได้จนกว่านายทะเบียนจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔/๑⁽³¹⁾ ในกรณีที่ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ สูญหาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบเหตุ หากภายหลังได้ใบอนุญาตที่สูญหายคืนมา ให้ส่งใบแทนใบอนุญาตนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้คืน

การขอใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๕ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ซึ่งไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ให้ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตส่งคืนใบอนุญาตแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการสั่งเพิกถอนใบอนุญาต⁽³²⁾

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ไม่ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีได้ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันทราบคำสั่งนายทะเบียน

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีอาจอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบการไปพลางก่อนได้เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

มาตรา ๒๗ ผู้ใดมีรถยนต์ไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม ถ้าจะขับเองหรือให้ผู้อื่นขับเพื่อการนั้น ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน และให้ขับได้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่มีความจำเป็นและได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการออกใบอนุญาตให้นายทะเบียนออกเครื่องหมายพิเศษและสมุดคู่มือประจำรถให้ด้วย

เครื่องหมายพิเศษและสมุดคู่มือประจำรถ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ใช้สับเปลี่ยนกันได้ไม่เฉพาะคันรถ

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๒๘ ในการขับรถยนต์ตามมาตรา ๒๗ ผู้ขับต้องบันทึกรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อรถ หมายเลขตัวรถ และหมายเลขเครื่องยนต์ของรถ
- (๒) ความประสงค์ในการขับรถยนต์
- (๓) วันเดือนปี และเวลาที่นำรถออกไปขับและกลับถึงที่
- (๔) ชื่อและชื่อสกุลของผู้ขับ

[คำว่า “รถยนต์” และ “เครื่องยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

หมวด ๒

ภาษีประจำปี

มาตรา ๒๙ ภาษีประจำปีสำหรับรถมีอัตราตามที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนที่จดทะเบียนมาแล้วห้าปีนับแต่ปีที่จดทะเบียนครั้งแรก ให้ได้รับการลดหย่อนภาษีประจำปีในปีต่อ ๆ ไปในอัตราร้อยละ ดังต่อ

ไปนี้

ปีที่หก	ร้อยละสิบ
ปีที่เจ็ด	ร้อยละยี่สิบ
ปีที่แปด	ร้อยละสามสิบ
ปีที่เก้า	ร้อยละสี่สิบ
ปีที่สิบและปีต่อ ๆ ไป	ร้อยละห้าสิบ

(๒) รถซึ่งใช้ล้ออย่างอื่นนอกจากยางกลวง ให้เก็บภาษีเพิ่มขึ้นจากอัตราที่กำหนดไว้อีกกึ่งหนึ่ง

(๓)⁽³³⁾ (ยกเลิก)

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๒๙ ทวิ⁽³⁴⁾ ในกรณีที่รถยนต์คันใดไม่ใช่เครื่องยนต์ลูกสูบที่จะคำนวณความจุของกระบอกสูบได้ หรือในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงขนาดของกระบอกสูบหรือเครื่องยนต์ ให้เทียบเป็นความจุของกระบอกสูบ หรือคำนวณความจุตามเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

[คำว่า “รถยนต์” และ “เครื่องยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๒๙ ตริ⁽³⁵⁾ ในการกำหนดความจุของกระบอกสูบของรถยนต์เพื่อชำระภาษีประจำปีให้นายทะเบียนประกาศความจุของกระบอกสูบของรถยนต์แต่ละแบบไว้ด้วยความเห็นชอบของกระทรวงอุตสาหกรรม

ในกรณีที่ประกาศตามวรรคหนึ่งไม่ครอบคลุมถึงแบบของรถยนต์คันใดให้นายทะเบียนเก็บภาษีประจำปีโดยถือความจุของกระบอกสูบตามหนังสือคู่มือประจำรถยนต์ของรถยนต์คันนั้น ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมรับรอง และให้นายทะเบียนดำเนินการประกาศความจุของกระบอกสูบของรถยนต์คันดังกล่าวต่อไป

ประกาศตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๓๐ ให้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนตามมาตรา ๘ และรถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙ ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีด้วย

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร ให้รัฐมนตรีมีอำนาจลดภาษีประจำปีสำหรับรถในเขตท้องที่ใดหรือในกรณีใดลงจากอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ ได้

การลดตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๒⁽³⁶⁾ เจ้าของรถมีหน้าที่เสียภาษีประจำปี

ภาษีประจำปีให้เสียล่วงหน้าคราวละหนึ่งปี ถ้ามิได้เสียภาษีภายในเวลาที่กำหนดให้เจ้าของรถนั้นชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนหรือเศษของเดือนของจำนวนภาษีที่ต้องชำระ

เงินเพิ่มตามมาตรานี้ให้ถือเป็นเงินภาษี

รถที่ได้เสียภาษีประจำปีสำหรับปีใด ถ้าเปลี่ยนเจ้าของรถ เจ้าของใหม่ไม่ต้องเสียภาษีประจำปีในปีนั้นอีก

มาตรา ๓๓⁽³⁷⁾ ในกรณีที่มีการจดทะเบียนเปลี่ยนประเภทรถหรือเปลี่ยนการใช้รถผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้ในระหว่างปี ถ้าเป็นเหตุให้เสียภาษีลดลง เจ้าของรถไม่มีสิทธิได้รับคืนภาษีส่วนที่เสียเกิน แต่ถ้าต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น เจ้าของรถต้องเสียภาษีเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นให้ครบถ้วนถูกต้องเมื่อจะต้องขอจดทะเบียน

มาตรา ๓๔ รถใดที่จดทะเบียนแล้ว แม้จะไม่ได้ใช้ก็ต้องเสียภาษีประจำปีตาม มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๑ แล้วแต่กรณี และมาตรา ๓๒ เว้นแต่เจ้าของรถจะแจ้งการไม่ใช้ต่อนายทะเบียนก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปีครั้งต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ ผู้ใดมีหน้าที่เสียภาษีประจำปีแล้วไม่เสียภาษีประจำปีภายในเวลาที่กำหนด นายทะเบียนอาจแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้นั้นนำเงินไปชำระภาษีประจำปีให้ถูกต้องครบถ้วน ณ ที่ทำการของนายทะเบียนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งในวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนมีอำนาจยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถนั้นไว้ได้⁽³⁸⁾

มาตรา ๓๕/๑⁽³⁹⁾ ในระหว่างที่เจ้าของรถค้างชำระภาษีประจำปี ให้นายทะเบียนมีอำนาจที่จะไม่รับดำเนินการทางทะเบียนจนกว่าเจ้าของรถจะเสียภาษีที่ค้างชำระให้ครบถ้วนก่อน หรือได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๓๕/๒ วรรคสองแล้ว

มาตรา ๓๕/๒⁽⁴⁰⁾ รถที่ค้างชำระภาษีประจำปีไม่ถึงสามปี หากเจ้าของรถประสงค์จะขอเสียภาษีประจำปีเพื่อใช้รถในปีนั้น ให้นายทะเบียนรับชำระภาษีนั้นได้

สำหรับภาษีที่ค้างชำระ ให้นายทะเบียนกำหนดจำนวนเงิน และระยะเวลาในการชำระตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่เจ้าของรถผิดนัดไม่เสียภาษีที่ค้างชำระตามวรรคสองให้ครบถ้วน นายทะเบียนมีอำนาจไม่รับดำเนินการทางทะเบียน จนกว่าเจ้าของรถจะเสียภาษีที่ค้างชำระให้ครบถ้วน

มาตรา ๓๕/๓⁽⁴¹⁾ รถที่ค้างชำระภาษีประจำปีติดต่อกันครบสามปี ให้การจดทะเบียนรถเป็นอันระงับไป ในการนี้ ให้นายทะเบียนประกาศหมายเลขทะเบียนพร้อมทั้งจำนวนภาษีที่ค้างชำระไว้ ณ ที่ทำการนายทะเบียนและในสถานที่ที่อธิบดีประกาศกำหนด และแจ้งให้เจ้าของรถทราบ และให้บุคคลดังกล่าวส่งคืนแผ่นป้ายทะเบียนรถต่อนายทะเบียนและนำไปคู่มือจดทะเบียนรถมาแสดงต่อนายทะเบียนเพื่อบันทึกหลักฐานการระงับทะเบียนรถภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งและปิดประกาศดังกล่าว

ในกรณีที่เจ้าของรถมิได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถได้

ให้ภาระภาษีประจำปีหลังจากปีที่สามเป็นอันระงับไป แต่เจ้าของรถยังคงต้องเสียภาษีที่ค้างชำระให้ครบถ้วน และให้นำมาตรา ๓๕/๑ และมาตรา ๓๕/๒ วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖^[42] นายทะเบียนมีอำนาจออกประกาศหรือสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของรถนำรถไปตรวจ ณ ที่ทำการของนายทะเบียน หรือสถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

มาตรา ๓๗^[43] นายทะเบียนและผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเข้าตรวจในสถานที่จำหน่าย เช่า เช่าซื้อ หรือประกอบธุรกิจเกี่ยวกับรถ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีรถค้างชำระภาษีประจำปีหรือมีการใช้รถที่สิ้นอายุการใช้งาน และยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถนั้นไว้ได้

การเข้าตรวจตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำการห่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น

มาตรา ๓๘^[44] ในกรณีที่ผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นผู้ตรวจและยึดตามมาตรา ๓๗ ให้นำส่งนายทะเบียนโดยมิชักช้า และให้นำมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙^[45] (ยกเลิก)

มาตรา ๔๐ ผู้ใดแจ้งความนำจับรถที่เจ้าของรถมิได้ชำระภาษีประจำปีภายในเวลาที่กำหนด เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้นั้นได้รับรางวัลนำจับในอัตราร้อยละสิบของจำนวนเงินเพิ่มของภาษีที่ต้องชำระ

มาตรา ๔๑^[46] เงินภาษีประจำปีรวมทั้งเงินเพิ่มและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ ที่จัดเก็บได้ในกรุงเทพมหานคร ให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร ส่วนในจังหวัดอื่นให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาลในจังหวัดนั้น เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓

ใบอนุญาตขับรถ

มาตรา ๔๒ ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถและต้องมีใบอนุญาตขับรถและสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถในขณะขับหรือควบคุมผู้ฝึกหัดขับรถเพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที เว้นแต่ผู้ฝึกหัดขับรถยนต์ตามมาตรา ๕๗

ในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ผู้ขับรถซึ่งเป็นคนต่างด้าวนั้นจะใช้ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๒ ทวิ ขับรถในราชอาณาจักรก็ได้ และในกรณีนี้จะต้องมีใบอนุญาตขับรถดังกล่าวพร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญาและหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที^[47]

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๔๒ ทวิ^[48] ในกรณีที่มีความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลต่างประเทศว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศที่มีความตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลไทย อาจใช้ใบอนุญาตขับรถของประเทศนั้นขับรถในราชอาณาจักรได้ตามประเภทและชนิดของรถที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขับรถนั้น แต่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาและหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ และตามบทบัญญัติทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓^[49] ใบอนุญาตขับรถมีดังนี้

(๑) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(๒) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล

(๓) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(๔) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ

(๕) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

(๖) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(๖/๑) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๗) ใบอนุญาตขับรถบดถนน

(๘) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์

(๙) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (๑) ถึง (๘)

(๑๐) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ใบอนุญาตขับรถตาม (๑) ใช้สำหรับขับรถบริการให้เช่า เฉพาะในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นผู้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (๒) ใช้สำหรับขับรถบริการให้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (๔) ใช้สำหรับขับรถบริการและใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๒) ได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (๕) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๓) ได้ด้วย และใบอนุญาตขับรถตาม (๖/๑) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๖) ได้ด้วย นอกนั้นใช้แทนกันไม่ได้

มาตรา ๔๓ ทวิ^[50] ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทางการขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา ๔๓ (๒) และใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะตามมาตรา ๔๓ (๔) ได้

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา ๔๓ (๒) ได้

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๔๔^[51] ใบอนุญาตขับรถชั่วคราวตามมาตรา ๔๓ (๑) มีอายุสองปี นับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ^[52]

ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) (๖) (๗) (๘) และ (๙) มีอายุห้าปี นับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) และ (๖/๑) มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถได้อีกคราวละห้าปี หรือสามปี แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง^[53]

ในกรณีที่วันครบกำหนดอายุใบอนุญาตตามวรรคสองไม่ตรงกับวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ ให้ขยายอายุใบอนุญาตต่อไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในปีนั้นหรือในปีถัดไป แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุ

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถเกิดในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ และในปีที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุตามวรรคสองนั้นไม่มีวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ให้ถือเอาวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ เป็นวันครบรอบวันเกิด

การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ และการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๕ ผู้ใดประสงค์จะขอใบอนุญาตขับรถ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ และยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาหรือมีถิ่นที่อยู่

การขอใบอนุญาตขับรถและการออกใบอนุญาตขับรถ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑)^[54] มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวงต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้และความสามารถในการขับรถ

(๓) มีความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

(๔) ไม่เป็นผู้สร้างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถขับรถได้

(๕) ไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตราย
ขณะขับรถ

(๖) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน

(๗) ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว

(๘)^[55] ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือพักใช้ใบอนุญาตขับรถ

(๙)^[56] ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ ซึ่งมีใช้จากเหตุขาดคุณสมบัติ
เรื่องอายุของผู้ขอใบอนุญาตขับรถ เว้นแต่ได้พ้นกำหนดสามปีไปแล้วนับแต่วันที่ถูกเพิกถอน
ใบอนุญาตขับรถ โดยให้อธิบดีกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาการออกใบอนุญาตขับรถไว้
ด้วย

มาตรา ๔๗^[57] ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖)
หรือ (๖/๑) ต้อง

(๑) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ และ

(๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานเปรียบเทียบ
ปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อ
ไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

(ก) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

(ข) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น

(ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

(ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(จ) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือ

ทรัพย์สิน

(ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

มาตรา ๔๘^[58] (ยกเลิก)

มาตรา ๔๙^[59] ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑)
ต้อง

(๑) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ แต่ต้องมีอายุไม่
ต่ำกว่ายี่สิบสองปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) หรือ (๕) และ
ยี่สิบปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๖/๑)

(๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ (๓)

(๔) มีสัญชาติไทย

(๕) รู้จักถนนและทางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร

(๖) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อที่น่ารังเกียจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๗) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ

(๘) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานยกยอก ความผิดฐานรับของโจร และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือโดยคำสั่งที่ขอรับใบอนุญาตให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๕๐^[60] ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๙ (๘) แต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า

(๑) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน

(๒) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือนในคดีเกี่ยวข้องด้วยการใช้รถกระทำความผิด หรือ

(๓) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสามปี

และได้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนโดยชี้แจงถึงเหตุผลที่ตนต้องโทษพร้อมกับแสดงหลักฐานว่าตนเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนคำร้องดังกล่าว ถ้าเห็นด้วยกับคำร้องก็ให้มีอำนาจออกใบอนุญาตขับรถให้ได้โดยมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๙ (๘) มาใช้บังคับ แต่ถ้าไม่เห็นด้วย ให้สั่งยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ

ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งยกคำร้องจากนายทะเบียน

คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๑ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๗) (๘) หรือ (๙) ต้อง

(๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ และ

(๒) มีความรู้ความสามารถในการขับรถประเภทนั้น ๆ เป็นอย่างดี

มาตรา ๕๑/๑^[61] ผู้มีใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๖/๑) มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑๐)

มาตรา ๕๒ ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๓ ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถประเภทใดแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนั้น

ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามได้ หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น⁽⁶²⁾

มาตรา ๕๓/๑⁽⁶³⁾ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถได้คราวละไม่เกินหกเดือน

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะกระทำความผิดในกรณีดังต่อไปนี้ นายทะเบียนจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเสียก็ได้

(๑) กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซ้ำในข้อหาเกี่ยวกับความผิดครั้งก่อนภายในเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ความผิดครั้งก่อนเกิดขึ้น

(๒) ไม่มารายงานตนต่อนายทะเบียนตามที่นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือไปแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้งโดยมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุสมควร

(๓) เรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๓/๒⁽⁶⁴⁾ ผู้ซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

ให้อธิบดีวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ ถ้าไม่มีวินิจฉัยชี้ขาดภายในเวลาดังกล่าวให้ถือว่าอธิบดีวินิจฉัยไม่ให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถตามหนังสืออุทธรณ์ของผู้ขับรถ

คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

มาตรา ๕๓/๓⁽⁶⁵⁾ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถส่งคืนใบอนุญาตนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถแล้ว หากปรากฏว่า

(๑) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

(๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดฐานขับรถหรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะเป็นภัยต่อประชาชน หรือ

(๔) มีผู้กล่าวโทษว่าทำลายความสงบสุขของประชาชนในถนนหรือทางหลวง โดยขู่เข็ญ คุกคาม รั้งแก หรือรบกวนคนขับรถด้วยกันหรือผู้โดยสาร

นายทะเบียนมีอำนาจเรียกใบอนุญาตขับรถมายึดไว้ได้ แต่ห้ามมิให้ยึดเกินหนึ่งปี

ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๙ (๘) ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายยึดใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) ตั้งแต่วันยื่นฟ้องต่อศาลจนถึงเวลาที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด และในระหว่างเวลานั้นห้ามมิให้นายทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว^[66]

ในการยึดใบอนุญาตขับรถ ให้ผู้ยึดบันทึกการยึดไว้ในใบอนุญาตขับรถด้วย

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ใบอนุญาตขับรถสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้รับใบอนุญาตขับรถยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบเหตุนั้น และในกรณีที่ได้ใบอนุญาตขับรถที่สูญหายคืน ให้ส่งใบแทนใบอนุญาตขับรถนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้คืน

การขอใบแทนใบอนุญาตขับรถ และการออกใบแทนใบอนุญาตขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๗ ห้ามมิให้เจ้าของรถหรือคนขับรถยินยอมให้ผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับรถ หรือมีใบอนุญาตขับรถประเภทอื่นที่ใช้แทนกันไม่ได้ เข้าขับรถของตนหรือรถที่ตนเป็นคนขับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝึกหัดขับรถยนต์ ต้องมีผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีควบคุมอยู่ด้วย

ในการฝึกหัดขับรถ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ฝึกหัดและผู้ควบคุมอยู่ในรถ ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้น ผู้ควบคุมต้องรับผิดชอบทางแพ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผู้ฝึกหัดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนในเวลาที่ขับอยู่นั้น

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๕๗ ทวิ^[67] ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับรถหยุดรถเพื่อทำการตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กับมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดปฏิบัติกรเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบนั้นได้ และเมื่อพบว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จะว่ากล่าวตักเตือนหรือสั่งเป็นหนังสือให้ผู้นั้นไปรายงาน
ตนต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับก็ได้ เว้น
แต่เป็นกรณีที่ความผิดดังกล่าวมีโทษจำคุก ให้ผู้ตรวจการนำตัวผู้นั้นส่งพนักงานสอบสวนผู้
มีอำนาจเพื่อดำเนินคดีต่อไป

ในการออกคำสั่งให้ไปรายงานตนต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจ
การจะเรียกเก็บใบอนุญาตขับรถของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องรับนำใบอนุญาต
ขับรถที่เรียกเก็บไว้ไปส่งมอบแก่นายทะเบียนภายในแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ออกคำสั่งและ
ให้ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นใบอนุญาตขับรถชั่วคราวภายในกำหนดเวลาที่ให้ไปรายงานตนดัง
กล่าว

คำสั่งให้ไปรายงานตนต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่
อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๗ ตรี⁽⁶⁸⁾ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้ตรวจ
การแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวผู้ตรวจการให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๗ จัตวา⁽⁶⁹⁾ ในขณะที่อยู่ในระหว่างการรับจ้างบรรทุกคน
โดยสาร ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะจะปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุก
คนโดยสารมิได้ เว้นแต่การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนหรือแก่คนโดยสาร

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะที่
ปฏิเสธรับจ้างบรรทุกคนโดยสารนอกเส้นทางหรือนอกท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคน
โดยสาร

มาตรา ๕๗ เบญจ⁽⁷⁰⁾ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์
สาธารณะต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่จำตามเส้นทางที่สั้นหรือถึงที่หมายเร็วที่สุด
หรือเส้นทางที่ไม่อ้อมเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันได้

ห้ามมิให้ผู้ขับรถตามวรรคหนึ่ง พาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่า
ด้วยประการใด ๆ

มาตรา ๕๗ ฉ⁽⁷¹⁾ ในขณะขับรถ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถ
จักรยานยนต์สาธารณะ ต้อง

(๑) ไม่สูบบุหรี่ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญ
ให้แก่คนโดยสาร

(๒) ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดุหมั่น ก้าวร้าวหรือแสดงกิริยาใน
ลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสาร

(๓) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น

(๔) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ

(๕) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่
ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(ง) ไม่ขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ

(จ) ปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกทุกคน โดยสารตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๗ สัตต⁽⁷²⁾ ในกรณีที่นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าของรถหรือผู้ขับรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการมีอำนาจออกหนังสือเรียกตัวเจ้าของรถหรือผู้ขับรถผู้นั้นมาให้ ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงได้

เมื่อนายทะเบียนหรือผู้ตรวจการได้ตรวจสอบกรณีตามวรรคหนึ่งแล้ว ปรากฏว่าเจ้าของรถหรือผู้ขับรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำความในมาตรา ๕๗ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๘⁽⁷³⁾ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตามมาตรา ๕ (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๕) หรือ (๑๖) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๕๘/๑⁽⁷⁴⁾ ผู้ขับรถรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ (๑๕/๑) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๕๙⁽⁷⁵⁾ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ (๑) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๐⁽⁷⁶⁾ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) มาตรา ๖/๑ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๑⁽⁷⁷⁾ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา
๓๕/๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๕๓
วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๑/๑⁽⁷⁸⁾ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงต่อ
นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการตามหนังสือเรียกตามมาตรา ๕๗ สัตต วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืน
หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือผู้ตรวจการซึ่งสั่งตามมาตรา ๕๗ สัตต วรรค
สอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคน
โดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศตาม
มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน หรือไม่ได้รับยกเว้นตาม
มาตรา ๒๓ วรรคสองหรือวรรคสาม มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน
หนึ่งหมื่นบาท*

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖)]

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๒/๑⁽⁷⁹⁾ ผู้ได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ
ตามมาตรา ๒๓/๑ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๓ ผู้ได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคน
โดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศตาม
มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุหรือใบอนุญาตถูกเพิกถอน มีความผิดทาง
พินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองพันบาท*

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖)]

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๓/๑⁽⁸⁰⁾ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่
ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่ง
พันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๓/๒⁽⁸¹⁾ ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
มาตรา ๕๓/๓ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๔ ผู้ใดขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕⁽⁸²⁾ ผู้ใดขับรถเมื่อใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุ หรือระหว่างถูกสั่ง
พักใช้ใบอนุญาตขับรถ หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับรถ มี
ความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๖ ผู้ใดขับรถโดยไม่แสดงใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่าย
ใบคู่มือจดทะเบียนรถตามมาตรา ๔๒ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน
หนึ่งพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๖/๑⁽⁸³⁾ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการ ซึ่ง
สั่งตามมาตรา ๕๗ ทวิ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๖/๒⁽⁸⁴⁾ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ จัตวา มาตรา
๕๗ เบญจ หรือมาตรา ๕๗ ฉ (๑) หรือ (๒) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่
เกินหนึ่งพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๖/๓⁽⁸⁵⁾ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ฉ (๓) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำ
คุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖/๔⁽⁸⁶⁾ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ฉ (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษสูง
กว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อ
จิตและประสาท แล้วแต่กรณี อีกหนึ่งในสาม

มาตรา ๖๖/๕⁽⁸⁷⁾ ผู้ใดเรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตรา
ที่กำหนดในกฎกระทรวง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๖/๖⁽⁸⁸⁾ เจ้าของรถหรือผู้ขับรถผู้ใดไม่แสดงอัตราค่าโดยสาร
หรือค่าบริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็น
พินัยไม่เกินสองพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๗ ผู้ใด

(๑) ให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาต หรือเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ตน

(๒) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้สำหรับรถคันหนึ่งกับรถอีกคัน
หนึ่ง

(๓) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ผู้อื่น

(๔) เปลี่ยนแปลงโดยวิธีใด ๆ หรือปิดบังทั้งหมดหรือแต่บางส่วนซึ่ง
เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้ประจำรถ หรือ

(๕) ใช้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙ หรือยกเว้น
ไม่ต้องเสียภาษีประจำปีตามมาตรา ๓๐ หรือลดภาษีประจำปีตามมาตรา ๓๑ ผิดไปจาก
วัตถุประสงค์ที่ได้รับยกเว้นหรือลด

มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๖๗ ทวิ⁽⁸⁹⁾ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับ
สถานเดียวให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้

ต้องให้ได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีประจำปี ในกรณีที่เป็นรถที่จดทะเบียนแล้ว การเสียภาษีประจำปีในปีแรกภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นายทะเบียนเปลี่ยนแปลงกำหนดระยะเวลาการเสียภาษีใหม่ โดยเฉลี่ยจำนวนรถที่จะต้องเสียภาษีออกไปเป็นรายเดือนตามระยะเวลาและจำนวนที่นายทะเบียนเห็นสมควร และประกาศ ณ ที่ทำการของนายทะเบียนให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนดำเนินการภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การคิดภาษีเป็นรายเดือนตามวรรคหนึ่ง ให้คิดเฉลี่ยจากอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถชนิดนั้น

มาตรา ๖๙ สำหรับรถและเครื่องอุปกรณ์ของรถอันมิชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ที่มีอยู่แล้วในวันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา หรือที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรภายในหกเดือนนับแต่วันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา ให้รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันได้ตามควรแก่กรณี และถ้าจะอนุญาตให้ใช้ต่อไป ให้มีกำหนดเวลาไม่เกินสามปี นับแต่วันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๐ บรรดากฎกระทรวง คำสั่ง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง คำสั่ง หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๑ ในท้องที่ใดที่ได้มีการประกาศให้การประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์บรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ต้องดำเนินการโดยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัดหรือสหกรณ์ และต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ รวมทั้งที่ได้มีการขยายระยะเวลาตามประกาศดังกล่าว ให้ถือว่าประกาศนั้นเป็นประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๓ และให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการในท้องที่ดังกล่าวอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ และต้องดำเนินการโดยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัดหรือสหกรณ์ต่อไป

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๗๒ บรรดาใบอนุญาตและใบอนุญาตขับรถยนต์ที่ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาตหรือใบอนุญาตขับรถยนต์นั้น

[คำว่า “รถยนต์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิตย

รองนายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) คำขอ ฉบับละ ๕ บาท

(๒) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ ฉบับละ ๑๐๐ บาท

(๓) แผ่นป้ายทะเบียนรถ แผ่นละ ๑๐๐ บาท

(๓/๑)^(๑๐) การขอใช้หมายเลขทะเบียนรถ

(ก) การขอใช้หมายเลขทะเบียนที่ออกให้

สำหรับรถคันหนึ่งมาใช้กับรถอีก

คันหนึ่ง ครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท

(ข) การขอใช้หมายเลขทะเบียนซึ่ง

ยังไม่เคยออกให้สำหรับรถคันใด

มาใช้กับรถที่จดทะเบียนแล้ว ครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท

(ค) การขอใช้หมายเลขทะเบียน

ที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูล

ตามมาตรา ๑๐/๑ กับกรณีตาม (ก)

หรือ (ข) ครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท

(๔) การขอคืนทะเบียนรถหรือขอแก้ไขเพิ่มเติมรายการ

ในทะเบียนรถและใบคู่มือจดทะเบียนรถ

(ก) รถจักรยานยนต์ ครั้งละ ๑๐ บาท

(ข) รถอื่นนอกจาก (ก) ครั้งละ ๕๐ บาท

(๕) การโอนทะเบียนรถ ครั้งละ ๑๐๐ บาท

(๖) การย้ายรถ

(ก) รถยนต์ ครั้งละ ๕๐ บาท

(ข) รถอื่นนอกจาก (ก) ครั้งละ ๒๐ บาท

(๗) การตรวจสอบสภาพรถ

- (ก) รถจักรยานยนต์ คันละ ๑๐ บาท
- (ข) รถอื่นนอกจาก (ก) คันละ ๕๐ บาท
- (๗/๑)^[91] เครื่องหมายแสดงการใช้รถ
ตามมาตรา ๖/๑ วรรคสอง
หรือวรรคสาม แผ่นละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๗/๒)^[92] การอนุญาตให้ใช้รถ
ตามมาตรา ๖/๑ วรรคสาม ครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท
- (๘) ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๙)^[93] ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๗ ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท
- (๑๐)^[94] เครื่องหมายพิเศษตามมาตรา ๒๗ อันละ ๕๐๐ บาท
- (๑๑)^[95] สมุดคู่มือประจำรถตามมาตรา ๒๗ เล่มละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๑๒) ใบอนุญาตรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจร
ทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. ๑๙๔๙
ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติ
เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๕ ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๑๓)^[96] ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศ
ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๑๔)^[97] ใบอนุญาตขับรถชั่วคราว
ตามมาตรา ๔๓ (๑) ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๑๕)^[98] ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๑๖)^[99] ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๑๗)^[100] ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๑๘)^[101] ใบอนุญาตขับรถสามล้อสาธารณะ ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๑๙)^[102] ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๑๙/๑)^[103] ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๒๐)^[104] ใบอนุญาตขับรถบดถนน ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๒๑)^[105] ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ ฉบับละ ๕๐๐ บาท

(๒๒)^[106] ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๙) ฉบับละ ๕๐๐ บาท

(๒๓)^[107] (ยกเลิก)

(๒๔)^[108] (ยกเลิก)

(๒๕)^[109] (ยกเลิก)

(๒๖)^[110] (ยกเลิก)

(๒๗)^[111] (ยกเลิก)

(๒๘) การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ ครั้งละ ๕๐ บาท

(๒๙) หนังสืออนุญาตตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง

หรือมาตรา ๑๘ ฉบับละ ๕๐ บาท

(๓๐) ใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถ ฉบับละ ๕๐ บาท

(๓๑) ใบแทนใบอนุญาต ครั้งหนึ่งของค่าธรรมเนียม

ใบอนุญาต แต่ไม่เกินฉบับละ ๑๐๐ บาท

(๓๒) ใบแทนเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี ฉบับละ ๒๐ บาท

(๓๓) ใบแทนหนังสืออนุญาต ฉบับละ ๒๕ บาท

(๓๔) ค่าธรรมเนียมอื่น ครั้งละ ๒๐ บาท

(๓๕) การรับรองสำเนาเอกสาร แผ่นละ ๒๐ บาท

(๓๖)^[112] การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตขับรถ
แต่ละฉบับ

อัตราภาษีประจำปี

(๑)^{[114][113]} รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามความจุของกระบอกสูบรวม
กันของเครื่องยนต์ของรถยนต์แต่ละคัน ในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) ๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตรแรก

ลูกบาศก์เซนติเมตรละ ๐.๕๐ บาท

(ข) ส่วนที่เกิน ๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

แต่ไม่เกิน ๑,๘๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ลูกบาศก์เซนติเมตรละ ๑.๕๐ บาท

(ค) ส่วนที่เกิน ๑,๘๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ลูกบาศก์เซนต์เมตรละ ๔.๐๐ บาท

รถยนต์ตาม (๑) ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของ และมีได้ให้บุคคลธรรมดาเช่าซื้อในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่าซื้อของนิติบุคคลนั้น ให้เก็บภาษีในอัตราสองเท่า

(๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัม คันละ ๑๕๐ บาท

(ข) น้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๑ - ๗๕๐

กิโลกรัม คันละ ๓๐๐ บาท

(ค) น้ำหนักตั้งแต่ ๗๕๑ - ๑,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๔๕๐ บาท

(ง) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๐๐๑ - ๑,๒๕๐

กิโลกรัม คันละ ๘๐๐ บาท

(จ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๒๕๑ - ๑,๕๐๐

กิโลกรัม คันละ ๑,๐๐๐ บาท

(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๕๐๑ - ๑,๗๕๐

กิโลกรัม คันละ ๑,๓๐๐ บาท

(ช) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๗๕๑ - ๒,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๑,๖๐๐ บาท

(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๐๐๑ - ๒,๕๐๐

กิโลกรัม คันละ ๑,๙๐๐ บาท

(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๕๐๑ - ๓,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๒,๒๐๐ บาท

(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๐๐๑ - ๓,๕๐๐

กิโลกรัม คันละ ๒,๕๐๐ บาท

(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๕๐๑ - ๔,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๒,๖๐๐ บาท

(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๐๐๑ - ๔,๕๐๐

กิโลกรัม คันละ ๒,๘๐๐ บาท

.. ..

(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๕๐๑ - ๕,๐๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๓,๐๐๐ บาท

(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ ๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๓,๒๐๐ บาท

(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ ๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๓,๔๐๐ บาท

(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ ๗,๐๐๑ กิโลกรัม

ขึ้นไป คั่นละ ๓,๖๐๐ บาท

(๓)^[116]^[115] รถจักรยานยนต์ ให้คำนวณภาษีประจำปีในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล คั่นละ ๑๐๐ บาท

(ข) รถจักรยานยนต์สาธารณะ คั่นละ ๑๐๐ บาท

(๔)^[118]^[117] รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล คั่นละ ๕๐ บาท

(๕) รถพ่วงนอกจาก (๔) คั่นละ ๑๐๐ บาท

(๖) รถบดถนน คั่นละ ๒๐๐ บาท

(๗) รถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร คั่นละ ๕๐ บาท

(๘) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด รถยนต์บริการ ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตรา ดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัม คั่นละ ๔๕๐ บาท

(ข) น้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๑ - ๗๕๐

กิโลกรัม คั่นละ ๗๕๐ บาท

(ค) น้ำหนักตั้งแต่ ๗๕๑ - ๑,๐๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๑,๐๕๐ บาท

(ง) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๐๐๑ - ๑,๒๕๐

กิโลกรัม คั่นละ ๑,๓๕๐ บาท

(จ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๒๕๑ - ๑,๕๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๑,๖๕๐ บาท

(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๕๐๑ - ๑,๗๕๐

กิโลกรัม คันละ ๒,๑๐๐ บาท

(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๗๕๑ - ๒,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๒,๕๕๐ บาท

(ช) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๐๐๑ - ๒,๕๐๐

กิโลกรัม คันละ ๓,๐๐๐ บาท

(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๕๐๑ - ๓,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๓,๔๕๐ บาท

(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๐๐๑ - ๓,๕๐๐

กิโลกรัม คันละ ๓,๙๐๐ บาท

(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๕๐๑ - ๔,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๔,๓๕๐ บาท

(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๐๐๑ - ๔,๕๐๐

กิโลกรัม คันละ ๔,๘๐๐ บาท

(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๕๐๑ - ๕,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๕,๒๕๐ บาท

(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ ๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๕,๗๐๐ บาท

(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ ๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๖,๑๕๐ บาท

(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ ๗,๐๐๑ กิโลกรัม

ขึ้นไป คันละ ๖,๖๐๐ บาท

(๙) รถยนต์รับจ้าง ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัม คันละ ๑๘๕ บาท

(ข) น้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๑ - ๗๕๐

กิโลกรัม คันละ ๓๑๐ บาท

(ค) น้ำหนักตั้งแต่ ๗๕๑ - ๑,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๔๕๐ บาท

- (ง) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๐๐๑ - ๑,๒๕๐
กิโลกรัม คั่นละ ๕๖๐ บาท
- (จ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๒๕๑ - ๑,๕๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๖๘๕ บาท
- (ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๕๐๑ - ๑,๗๕๐
กิโลกรัม คั่นละ ๘๗๕ บาท
- (ช) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๗๕๑ - ๒,๐๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๑,๐๖๐ บาท
- (ซ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๐๐๑ - ๒,๕๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๑,๒๕๐ บาท
- (ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๕๐๑ - ๓,๐๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๑,๔๓๕ บาท
- (ญ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๐๐๑ - ๓,๕๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๑,๖๒๕ บาท
- (ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๕๐๑ - ๔,๐๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๑,๘๑๐ บาท
- (ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๐๐๑ - ๔,๕๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๒,๐๐๐ บาท
- (ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๕๐๑ - ๕,๐๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๒,๑๘๕ บาท
- (ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ ๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๒,๓๗๕ บาท
- (ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ ๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐
กิโลกรัม คั่นละ ๒,๕๖๐ บาท
- (ณ) น้ำหนักตั้งแต่ ๗,๐๐๑ กิโลกรัม
ขึ้นไป คั่นละ ๒,๗๕๐ บาท

(๑๐) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลหรือรถยนต์สำหรับลากจูงซึ่งมิได้ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือรถแทรกเตอร์ที่มิได้ใช้ในการเกษตร ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัม คั่นละ ๓๐๐ บาท

(ข) น้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๑ - ๗๕๐

กิโลกรัม คั่นละ ๔๕๐ บาท

(ค) น้ำหนักตั้งแต่ ๗๕๑ - ๑,๐๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๖๐๐ บาท

(ง) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๐๐๑ - ๑,๒๕๐

กิโลกรัม คั่นละ ๗๕๐ บาท

(จ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๒๕๑ - ๑,๕๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๙๐๐ บาท

(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๕๐๑ - ๑,๗๕๐

กิโลกรัม คั่นละ ๑,๐๕๐ บาท

(ช) น้ำหนักตั้งแต่ ๑,๗๕๑ - ๒,๐๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๑,๓๕๐ บาท

(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๐๐๑ - ๒,๕๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๑,๖๕๐ บาท

(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ ๒,๕๐๑ - ๓,๐๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๑,๙๕๐ บาท

(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๐๐๑ - ๓,๕๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๒,๒๕๐ บาท

(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ ๓,๕๐๑ - ๔,๐๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๒,๕๕๐ บาท

(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๐๐๑ - ๔,๕๐๐

กิโลกรัม คั่นละ ๒,๘๕๐ บาท

(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ ๔,๕๐๑ - ๕,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๓,๑๕๐ บาท

(๗) น้ำหนักตั้งแต่ ๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๓,๔๕๐ บาท

(๘) น้ำหนักตั้งแต่ ๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐

กิโลกรัม คันละ ๓,๗๕๐ บาท

(๙) น้ำหนักตั้งแต่ ๗,๐๐๑ กิโลกรัม

ขึ้นไป คันละ ๔,๐๕๐ บาท

(๑๐/๑)⁽¹²⁰⁾⁽¹¹⁹⁾ รถอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทนิยามคำว่า “รถ” ในมาตรา ๔ ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตราตาม (๑๐)

(๑๑)⁽¹²²⁾⁽¹²¹⁾ รถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า หรือรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานอื่นโดยมิได้ใช้เครื่องยนต์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้จัดเก็บภาษีในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ให้จัดเก็บภาษีตามน้ำหนักของรถในอัตราตาม (๒)

(ข) รถอื่นนอกจาก (ก) ให้จัดเก็บภาษีในอัตรากึ่งหนึ่งของรถตาม (๒) (๓) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) แล้วแต่กรณี

(๑๒)⁽¹²⁴⁾⁽¹²³⁾ รถที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ที่ใช้พลังงานทดแทน พลังงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หรือพลังงานอย่างประหยัด ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้จัดเก็บภาษีในอัตรากึ่งหนึ่งของอัตราที่กำหนดไว้

(๑๓)⁽¹²⁶⁾⁽¹²⁵⁾ รถที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นก๊าซไฮโดรคาร์บอนที่ประกอบด้วยก๊าซมีเทนเป็นส่วนใหญ่เป็นเชื้อเพลิง ให้จัดเก็บภาษีในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) ระบบเชื้อเพลิงที่ใช้ก๊าซธรรมชาติดังกล่าวเพียงอย่างเดียวในอัตรากึ่งหนึ่งของอัตราที่กำหนดไว้

(ข) ระบบเชื้อเพลิงที่ใช้ก๊าซธรรมชาติดังกล่าวรวมหรือสลับกับน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตราสามในสี่ของอัตราที่กำหนดไว้

ในการคำนวณน้ำหนัก ให้รวมน้ำหนักของรถและเครื่องอุปกรณ์ที่ติดกับตัวรถตามปกติแต่ไม่รวมน้ำหนักน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำ และเครื่องมือประจำรถ ถ้ามีเศษของกิโลกรัม ให้ปัดทิ้ง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ประกาศใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๓ นับเป็นเวลาเกือบห้าสิบปีแล้ว และในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วประมาณยี่สิบครั้ง อย่างไรก็ตาม ยังมีบทบัญญัติอีกหลายมาตราที่ใช้ยังไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและสภาพการณ์ของบ้านเมืองสมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔⁽¹²⁷⁾

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

มาตรา ๕ อัตราภาษีประจำปีของรถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับแก่รถยนต์ที่ได้เสียภาษีในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ไว้แล้ว และรถยนต์ที่ค้างชำระภาษีประจำปีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากหลักเกณฑ์และอัตราการเก็บภาษีรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนยังไม่เหมาะสม สมควรเปลี่ยนหลักเกณฑ์และอัตราภาษีรถยนต์นั่งดังกล่าวเพื่อก่อให้เกิดการใช้น้ำมันโดยประหยัดตามสภาวะของการขาดแคลนน้ำมันในปัจจุบัน นอกจากนี้สมควรเพิ่มอัตราภาษีรถยนต์นั่งดังกล่าวสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนที่นิติบุคคลบางประเภทเป็นเจ้าของ เพราะภาษีรถยนต์นั่งย่อมถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ของนิติบุคคลดังกล่าวอยู่แล้ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕^[128]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปรากฏว่าพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้ “ผู้ใด” (อันหมายถึงเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์) จะไปขอจดทะเบียนรถให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตน มีภูมิลำเนา...นั้นยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และความต้องการของประชาชนในปัจจุบัน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ได้ซื้อรถยนต์ในระบบ “เช่าซื้อ” การขอจดทะเบียนรถจึงตกเป็นหน้าที่ของผู้ขายคือบริษัทรถยนต์ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในที่ต่าง ๆ การต่อทะเบียนที่ดี การตรวจสภาพรถยนต์ที่ดี จะต้องกระทำที่นายทะเบียนในท้องที่นั้นเมื่อประชาชนซื้อรถไปใช้ในท้องที่อื่น การกระทำตามพระราชบัญญัติรถยนต์ นี้จึงเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก และเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นก็ยากแก่การติดตามผู้กระทำความผิดเพราะเจ้าของรถและผู้ครอบครองมิใช่บุคคลคนเดียวกัน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗^[129]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถ เว้นแต่รถนั้นเป็นรถที่จดทะเบียนและเสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นครบถ้วนถูกต้องแล้ว หากผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทตามมาตรา ๕๙ โดยมีได้แยกประเภทความผิดกรณีการใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นให้ครบถ้วนถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้ใช้รถในกรณีที่ยังมิได้เสียภาษีประจำปีต้อง

ได้รับโทษในอัตราเดียวกันกับกรณีการใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียนตามมาตรา ๕๙ ซึ่งเป็นความผิดที่เปรียบเทียบไม่ได้ สมควรกำหนดแยกประเภทความผิดเกี่ยวกับการใช้รถที่จดทะเบียนแล้วแต่ยังมิได้เสียภาษีประจำปี ออกจากความผิดเกี่ยวกับการใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียน โดยให้มีอัตราโทษแตกต่างกันและมีอัตราโทษเหมาะสมแก่กรณีด้วย โดยกำหนดโทษสำหรับความผิดกรณีการใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปี เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้ นอกจากนี้ เนื่องจากได้มีการกำหนดให้รถใช้งานเกษตรกรรมเป็น “รถ” ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ซึ่งจะต้องมีการจดทะเบียนและผ่านการตรวจสอบสภาพรถ และเพื่อเป็นการส่งเสริมเกษตรกรรมของประเทศ สมควรกำหนดให้รถดังกล่าวได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และโดยที่สมควรกำหนดให้เงินที่เป็นค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถได้นำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการผลิตแผ่นป้ายสำหรับยานพาหนะต่อไป โดยไม่ต้องจัดสรรให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘^[130]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ด้วยปรากฏว่าการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลที่จดทะเบียนเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล หรือรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล จะใช้เป็นรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล หรือรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ซึ่งผิดไปจากประเภทจดทะเบียนไว้ไม่ได้ เป็นเหตุให้ประชาชนที่สามารถมีรถได้เพียงคันเดียวได้รับความเดือดร้อนโดยไม่มีเหตุอันสมควร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘^[131]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไว้ โดยกำหนดให้ผู้ที่จะมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้จะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ในความเป็นจริงแล้วปรากฏว่าเด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปี และมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดนั้น ส่วนมากมีรถจักรยานยนต์ใช้เป็นพาหนะทั้งสิ้น เพราะมีความจำเป็นที่จะต้องใช้รถจักรยานยนต์ขี่ไปโรงเรียนหรือใช้ในกิจการด้านอื่น ๆ เนื่องจากสถานศึกษาอยู่ห่างไกลจากบ้านมาก ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้เด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้โดยไม่ผิดกฎหมาย จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเสีย และเนื่องจากในปัจจุบันกฎหมายบัญญัติให้บุคคลที่มีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์ต้องไปทำบัตรประจำตัวประชาชนทุกคน ดังนั้น จึงสมควรอนุญาตให้ผู้ที่มิใช่ผู้มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้เช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๙^[132]

มาตรา ๕ อัตราภาษีตามที่กำหนดในมาตรา ๒๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้มิใช่บังคับแก่รถยนต์ที่ได้จด

ทะเบียนและเสียภาษีประจำปีไว้แล้ว และรถยนต์ที่ค้างชำระภาษีประจำปี ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ สำหรับภาษีประจำปีที่เคยเสียไว้แล้วหรือที่ค้างชำระนั้น

มาตรา ๖ รถยนต์ที่ได้จดทะเบียนและเสียภาษีประจำปีไว้แล้วในวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ หากเป็นรถยนต์ตามมาตรา ๒๙ (๓) หรือเจ้าของรถได้เปลี่ยนแปลงให้เป็นรถยนต์ตามมาตรา ๒๙ (๓) อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงไว้แล้วหรือได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวตามมาตรา ๑๔ ต่อนายทะเบียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้เสียภาษีรถประจำปีสำหรับปีต่อไปดังต่อไปนี้

(๑) ปีที่หนึ่ง ให้เสียในอัตราสองเท่าของอัตราตามที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) ปีที่สอง ให้เสียในอัตราสามเท่าของอัตราตามที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๓) ปีต่อไป ให้เสียในอัตราสี่เท่าของอัตราตามที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ผู้ซึ่งได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องรับโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันมีรถยนต์จำนวนมากใช้หรือเปลี่ยนไปใช้น้ำมันดีเซลหรือก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ทำให้เกิดความจำเป็นในการส่งน้ำมันดีเซลหรือก๊าซเข้ามาในราชอาณาจักร ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้มีการเพิ่มจำนวนรถที่ใช้น้ำมันดีเซลหรือก๊าซเป็นเชื้อเพลิง และเพื่อเป็นการประหยัดเงินตราต่างประเทศในการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าว สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การไม่อนุวัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๙^[133]

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้เสนอขอให้รัฐสภาพิจารณานุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๙ นั้น

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕/๒๕๒๙ (สมัยสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๙ ที่ประชุมได้ลงมติไม่อนุวัติ

จึงประกาศมาตามความในมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐^[134]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๑๒ ให้โอนอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับการรักษาการตามพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ ไปเป็นของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

มาตรา ๑๓ บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งใด ๆ ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๕๒๓ และพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้

มาตรา ๑๔ คำขออนุญาตใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๒๒ และยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราช บัญญัติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้

มาตรา ๑๕ บรรดาใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติ พุทธศักราช ๒๕๒๓ และพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตที่ออก ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ แล้วแต่ กรณี

มาตรา ๑๖ บรรดาแผ่นป้ายทะเบียนรถและเครื่องหมายการเสียภาษี ประจำปีสำหรับรถที่ออกให้แก่รถที่ได้จดทะเบียนและเสียภาษีประจำปีครบถ้วนและถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็น แผ่นป้ายทะเบียนรถและเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้น ตามพระราช บัญญัติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราช บัญญัติฉบับนี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการโอน อำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะในส่วน ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน ไปเป็นของ กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม ในการนี้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารดังกล่าว และ แก้ไขให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการขนส่งทางบกมอบหมาย มี อำนาจเปรียบเทียบปรับในความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ แก่ประชาชน นอกจากนี้สมควรแก้ไขให้สถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่า ด้วยการขนส่งทางบกซึ่งเป็นของเอกชนมีส่วนในการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถ ยนต์ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐^[135]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยได้ ทำความตกลงกับประเทศในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่าด้วยการ ยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน และโดยที่ประเทศไทยอาจทำความ ตกลงในทำนองเดียวกันกับประเทศอื่น ๆ ด้วย ซึ่งความตกลงดังกล่าวจะมีผลให้ผู้มีใบ

อนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือจากรัฐบาลของประเทศที่ประเทศไทยมีความตกลงด้วย สามารถใช้ใบอนุญาตขับรถนั้นขับรถในประเทศไทยได้ ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่กับต่างประเทศตามความตกลงดังกล่าว นอกจากนี้ เห็นสมควรกำหนดให้ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์ ที่ออกตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนนทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. ๑๙๔๙ ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๕ เป็นใบอนุญาตขับรถชนิดหนึ่งตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๗^[136]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ไม่อาจใช้ใบอนุญาตนั้นขับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ ทั้ง ๆ ที่โดยข้อเท็จจริงแล้วผู้ซึ่งมีความสามารถขับรถขนาดใหญ่ย่อมสามารถขับรถที่มีขนาดเล็กกว่าได้ สมควรกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ขับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ในบางประเภทได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒^[137]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ในปัจจุบันได้กำหนดบทนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” ไว้ไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับหลักการเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก นอกจากนั้นยังมีได้กำหนดให้มีผู้ตรวจการเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับรถยนต์ให้เป็นไปตามกฎหมายโดยเฉพาะ ดังนั้น เพื่อให้บทนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์มีความหมายชัดเจนโดยไม่มีความหมายครอบคลุมถึงรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคนและรถยนต์บรรทุกทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันกิโลกรัมซึ่งใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้างที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และเพื่อให้การตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับรถยนต์เป็นไปตามกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวทางการตรวจสอบการขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๔^[138]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันมีผู้นำรถที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้ามาใช้และในอนาคตมีแนวโน้มว่าจะมีการนำรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานอื่นมาใช้ภายในประเทศด้วย แต่โดยที่พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.

๒๕๒๒ มิได้กำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถลักษณะดังกล่าวไว้ สมควรกำหนดอัตรา
ภาษีประจำปีสำหรับรถลักษณะดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้
พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖^[139]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นพระราช
บัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ให้แก้ไขคำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ในพระ
ราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นคำว่า “รถยนต์” “รถ
จักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ทุกแห่ง

มาตรา ๑๕ รถที่ค้างชำระภาษีประจำปีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้นายทะเบียนประกาศหมายเลขทะเบียนพร้อมทั้งจำนวนภาษีค้าง
ชำระไว้ ณ ที่ทำการนายทะเบียนและในสถานที่ที่อธิบดีประกาศกำหนดภายในหกสิบวันนับ
แต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) ให้เจ้าของรถทำความตกลงกับนายทะเบียนในการชำระภาษีค้างชำระ
ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้มีประกาศตาม (๑) โดยให้ได้รับยกเว้น
เงินเพิ่ม หากมีภาษีค้างชำระเกินกว่าสามปี ให้คิดภาษีค้างชำระเพียงสามปี และให้ผ่อน
ชำระเป็นงวดได้ ตามระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) เจ้าของรถที่มีได้ดำเนินการตาม (๒) ต้องเสียภาษีค้างชำระทั้งหมด
พร้อมทั้งเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสี่ต่อปีของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ

(๔) เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตาม (๒) รถที่ค้างชำระภาษีประจำปีตั้งแต่
สามปีขึ้นไป หรือรถที่ค้างชำระภาษีประจำปีไม่ถึงสามปี แต่ต่อมาภายหลังค้างชำระภาษี
ติดต่อกันครบสามปี ให้ถือว่าทะเบียนรถเป็นอันระงับไป และให้เจ้าของรถมีหน้าที่ส่งคืน
แผ่นป้ายทะเบียนรถต่อนายทะเบียนและนำไปคู่มือจดทะเบียนรถมาแสดงต่อนายทะเบียน
เพื่อบันทึกหลักฐานการระงับทะเบียนรถภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลา
ตาม (๒) หรือนับแต่วันค้างชำระภาษีติดต่อกันครบสามปี แล้วแต่กรณี

ให้นำมาตรา ๓๕/๑ มาตรา ๓๕/๒ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา
๓๕/๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช
บัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เจ้าของรถผู้ใดไม่ส่งคืนแผ่นป้ายทะเบียนรถและนำไปคู่มือจดทะเบียนรถ
มาแสดงต่อนายทะเบียนตามความใน (๔) ให้นำโทษตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติ
รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๖ ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗)
(๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ ส่วนการต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว ให้เป็น

ไปตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

การขอใบแทนใบอนุญาตขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้คิดค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตครั้งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม

มาตรา ๑๗ ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถตลอดชีพอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ใบอนุญาตขับรถนั้นได้ต่อไป

การขอใบแทนใบอนุญาตขับรถตลอดชีพให้นำมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้คิดค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันการจดทะเบียนรถเพื่อให้ได้หมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่นิยมยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม รวมทั้งยังมีการละเลยหรือหลีกเลี่ยงการชำระภาษีประจำปี ทำให้มีภาษีประจำปีค้างชำระเพิ่มขึ้นทุกปีสมควรกำหนดให้มีการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่นิยม อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติ และช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐอีกทางหนึ่ง ตลอดจนปรับปรุงมาตรการในการจัดเก็บภาษีประจำปีที่ค้างชำระให้ได้ผลอย่างจริงจัง และปรับปรุงอายุใบอนุญาตขับรถให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗⁽¹⁴⁰⁾

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓๒ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ประเภทนั้น ส่วนการต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะตามมาตรา ๔๓ (๖/๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างนั้นให้ใช้ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ดังกล่าวแทนได้

มาตรา ๓๓ รถจักรยานยนต์ที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

เจ้าของรถจักรยานยนต์ที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับถ้าประสงค์จะนำรถจักรยานยนต์ดังกล่าวรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ให้ดำเนินการ

จดทะเบียนรถจักรยานยนต์นั้นเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างนั้นให้สามารถนำรถจักรยานยนต์ดังกล่าวมารับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารได้

มาตรา ๓๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันมีผู้นำรถจักรยานยนต์มาใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อสินจ้างเป็นจำนวนมาก แต่กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ยังไม่มียกเว้นข้อยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร สมควรกำหนดให้มีข้อยกเว้นในลักษณะดังกล่าว เพื่อให้การรับจ้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และปลอดภัยแก่คนโดยสาร นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตไปแล้วได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๐^[141]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปัญหาทางด้านมลภาวะทางอากาศที่เพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอื่นทดแทนการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิง สนับสนุนการใช้พลังงานอย่างประหยัด และการใช้พลังงานสะอาดเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัจจุบันมีผู้นำรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าและพลังงานอื่นโดยมิได้ใช้เครื่องยนต์มาใช้ภายในประเทศด้วย อันจะเป็นการช่วยให้มีการใช้พลังงานอย่างเหมาะสม และคุ้มค่า และก่อให้เกิดผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของประเทศ สมควรส่งเสริมการใช้รถที่ใช้พลังงานดังกล่าวและกำหนดให้มีอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถเหล่านี้เป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๑^[142]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สิ่งหาริมทรัพย์หลายประเภทสามารถจดทะเบียนเป็นประกันหนี้ได้ ดังเช่น เรือกำปั่น หรือเรือมีระวางตั้งแต่ ๖ ตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์มีระวางตั้งแต่ ๕ ตันขึ้นไป แพ สัตว์พาหนะ สามารถจดทะเบียนได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐๓ ส่วนเครื่องจักรสามารถจดทะเบียนได้ตามกฎหมายเครื่องจักร แต่ปรากฏว่ารถยนต์ ได้แก่ รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล รวมทั้งรถพ่วง รถบดถนน และรถแทรกเตอร์ เป็นสิ่งหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงแต่ไม่สามารถจดทะเบียนเป็นประกันหนี้ได้ตามกฎหมาย ในกรณีที่ต้องใช้เป็นประกันหนี้จึงต้องใช้วิธีการโอนขายแก่เจ้าหนี้ และทำเป็นสัญญาเช่าซื้อซึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียมและค่าดอกเบี้ยวในอัตราที่สูงเป็นภาระแก่ประชาชนและผู้ประกอบการหลายล้านคนทั่วประเทศ สมควรบรรเทาภาระดังกล่าวนี้ และทำให้รถดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่ามีราคา ที่สามารถจดทะเบียนเป็นประกันหนี้ได้ และผู้เป็นเจ้าของยังคงมีสิทธิ์ครอบครองใช้สอยได้ดังเดิม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๖^[143]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๔ บรรดาค่าธรรมเนียมและภาษีประจำปีของรถของหน่วยงานตามมาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติที่ ค้างชำระไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันได้มีการปรับปรุงการบริหารราชการ ทำให้มีหน่วยงานของรัฐรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นเพิ่มเติมจากหน่วยงานทางราชการที่มีอยู่เดิม อีกทั้งหน่วยงานทางราชการเดิมบางหน่วยก็ได้มีการปรับเปลี่ยนฐานะหรือรูปแบบการดำเนินการใหม่ อันมีผลทำให้หน่วยงานนั้น ๆ มิได้มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนดให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีประจำปี อย่างไรก็ตามเนื่องจากหน่วยงานที่เกิดขึ้นหรือปรับเปลี่ยนใหม่นั้นมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เพื่อให้รถของหน่วยงานดังกล่าวได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีประจำปี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗^[144]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๒๑ รถยนต์ส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ทะเบียนรถและเอกสารที่เกี่ยวข้องนั้นใช้ได้ต่อไป โดยถือว่าเป็นทะเบียนรถและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ให้นายทะเบียนดำเนินการทางทะเบียนรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในวันที่เจ้าของรถมาชำระภาษีประจำปีของรถนั้นครั้งแรกหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวงสำหรับการดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๒๒ บทบัญญัติในมาตรา ๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับรถที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักรชั่วคราว โดยที่ผู้นำเข้าไม่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา ๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลของประเทศที่ผู้นำเข้ามีสัญชาติหรือที่รถนั้นจดทะเบียน

มาตรา ๒๓ รถที่ได้ยึดไว้ตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้

อธิบดีกรมการขนส่งทางบกประกาศให้เจ้าของรถมาขอรับคืนรถภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้นำทะเบียนยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถนั้นไว้แทนรถที่ขอรับคืน

รถที่ยึดตามวรรคหนึ่ง และได้มีการจัดการขายทอดตลาดรถนั้นแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้หักค่าภาษี ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการยึดและขายรถให้นำเงินส่วนที่เหลือจากการขายทอดตลาดรถนั้นคืนแก่เจ้าของรถแทน

ในกรณีที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดในประกาศตามวรรคหนึ่ง และเจ้าของรถมิได้มาขอรับคืนรถให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกจัดให้มีการขายทอดตลาดรถนั้น และเมื่อได้หักค่าภาษี ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการยึดและขายรถแล้วให้นำเงินส่วนที่เหลือจากการขายทอดตลาดรถนั้นส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก และสอดคล้องกับการใช้รถ ตลอดจนเพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้มีอัตราค่าธรรมเนียมและอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวงที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๒^[145]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดยกเว้นค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ให้แก่สำนักงานเศรษฐกิจและการค้าของต่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่สำนักงานดังกล่าว เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕^[146]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้นำยกรัฏมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๗ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ทำयพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

นี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็น
พินัยตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗๗ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิด
ร้ายแรง ประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุง
กฎหมายในการกำหนดโทษอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการ
ลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิด และฐานะของผู้กระทำความผิดเพื่อมิให้บุคคล
ต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจาก
ฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากกรณีที่กฎหมายกำหนดโทษปรับ ผู้มีฐานะทาง
เศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่า
ปรับได้จะถูกกักขังแทนค่าปรับอันกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง ประกอบ
กับเมื่อคำนึงถึงข้อห้ามหรือข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือไม่
ปฏิบัติแล้ว จะพบว่ามิใช่ข้อห้ามหรือข้อบังคับจำนวนมากอาจรุกล้ำเข้าไปในสิทธิพื้นฐานหรือ
สร้างภาระอันเกินสมควรแก่ประชาชน และนับวันจะมีกฎหมายตราออกมากำหนดการ
กระทำให้เป็นความผิดมากขึ้น หลายกรณีทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้กระทำความผิดเพราะรู้
เท่าไม่ถึงการณ์ บางกรณีกระทำไปเพราะความยากจนเหลือทนทาน และเมื่อได้กระทำ
ความผิดแล้ว ก็ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุมขัง
พิมพ์ลายนิ้วมือ และลงบันทึกประวัติอาชญากรเป็นประวัติติดตัวตลอดไป และในที่สุดไม่ว่า
ผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ กระบวนการที่กล่าวมาย่อมสร้างรอยด่างให้เกิดแก่
ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนจะต้อง
ตกเข้าสู่กระบวนการนั้นได้ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม
ลงได้ตามสมควร แม้ว่าการกำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน
หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โทษ
นั้นก็มิจำเป็นต้องใช้โทษอาญาเสมอไป ซึ่งนานาประเทศได้เริ่มปรับเปลี่ยนบทลงโทษจาก
ความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มีใช้โทษอาญามากขึ้น รวมทั้งการใช้มาตรการอื่นแทน
การลงโทษทางอาญา เช่น การคุมประพฤติกรณีจึงสมควรที่ประเทศไทยจะพัฒนากฎหมาย
ไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยน
โทษอาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็นเงินตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็น
มาตรการปรับเป็นพินัยที่สร้างขึ้นใหม่ไม่ให้มีสภาพเป็นโทษอาญา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้
ใช้ดุลพินิจกำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำ
และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ผู้กระทำความ
ผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับ อาจขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนการ
ชำระค่าปรับได้ โดยไม่มีการกักขังแทนค่าปรับดังเช่นที่เป็นอยู่ในคดีอาญา การเปลี่ยน
สภาพบังคับไม่ให้เป็นโทษอาญาโดยกำหนดวิธีการดำเนินการขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะนี้ ย่อม
จะช่วยทำให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญา
และไม่มีประวัติอาชญากรรมติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะปกปิดโทษทาง
กฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมการบังคับ
ใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗ และมาตรา ๒๕๘ ค.
ด้านกฎหมาย (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนการปฏิรูปประเทศด้าน
กฎหมาย นอกจากนั้น สำหรับกฎหมายบางฉบับที่กำหนดให้มีโทษทางปกครอง แต่บัญญัติ
ให้ฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทาง
ปกครองไว้แล้ว สมควรเปลี่ยนโทษดังกล่าวเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยเช่นเดียวกัน จึง
จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

รัชนิดา / Maker

13 กันยายน 2566

อรุณา / Checker

14 กันยายน 2566

สถาพร / Authorizer

24 ตุลาคม 2566

- [1] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖/ตอนที่ ๗๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๒๒/๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒
- [2] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗
- [3] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
- [4] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์สาธารณะ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
- [5] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้ตรวจการ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒
- [6] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “นายทะเบียน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐
- [7] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “อธิบดี” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐
- [8] มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐
- [9] มาตรา ๕ (๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
- [10] มาตรา ๕ (๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
- [11] มาตรา ๕ (๑๕/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
- [12] มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒
- [13] มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗
- [14] มาตรา ๖/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗
- [15] มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

- [16] มาตรา ๘ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐
- [17] มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗
- [18] มาตรา ๙ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๖
- [19] มาตรา ๙ (๙) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๒
- [20] มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕
- [21] มาตรา ๑๐/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖
- [22] มาตรา ๑๐/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖
- [23] มาตรา ๑๐/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖
- [24] มาตรา ๑๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐
- [25] มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒
- [26] มาตรา ๑๕ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐
- [27] มาตรา ๑๗/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [28] มาตรา ๒๑ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
- [29] มาตรา ๒๑ (๓/๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗
- [30] มาตรา ๒๓/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
- [31] มาตรา ๒๔/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
- [32] มาตรา ๒๕ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
- [33] มาตรา ๒๙ (๓) เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรณนตรี พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๙ ต่อมา มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การไม่อนุวัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรณนตรี พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๙ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕/๒๕๔๙ (สมัยสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๙ ที่ประชุมได้ลงมติไม่อนุวัติ
- [34] มาตรา ๒๙ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔
- [35] มาตรา ๒๙ ตริ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔
- [36] มาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖
- [37] มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรณนตรี พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๙ ต่อมา มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การไม่อนุวัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรณนตรี พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๙ ในคราวประชุม

สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕/๒๕๒๙ (สมัยสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๙ ที่ประชุมได้ลงมติไม่อนุมัติ

[38] มาตรา ๓๕ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

[39] มาตรา ๓๕/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

[40] มาตรา ๓๕/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

[41] มาตรา ๓๕/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

[42] มาตรา ๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

[43] มาตรา ๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

[44] มาตรา ๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

[45] มาตรา ๓๙ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

[46] มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗

[47] มาตรา ๔๒ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐

[48] มาตรา ๔๒ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐

[49] มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

[50] มาตรา ๔๓ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๗

[51] มาตรา ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

[52] มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

[53] มาตรา ๔๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

[54] มาตรา ๔๖ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

[55] มาตรา ๔๖ (๘) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

[56] มาตรา ๔๖ (๙) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

[57] มาตรา ๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

[58] มาตรา ๔๘ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

[59] มาตรา ๔๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

[60] มาตรา ๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

- [127] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๘/ตอนที่ ๑๓๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๔/๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๔
- [128] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๙/ตอนที่ ๑๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕
- [129] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑/ตอนที่ ๑๑๒/ฉบับพิเศษ หน้า ๕/๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๗
- [130] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒/ตอนที่ ๙๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๘
- [131] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒/ตอนที่ ๑๕๔/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๘
- [132] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓/ตอนที่ ๑๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๒๗/๓๑ มกราคม ๒๕๒๙
- [133] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓/ตอนที่ ๑๕๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๒/๑๑ กันยายน ๒๕๒๙
- [134] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔/ตอนที่ ๑๓๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๕/๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๐
- [135] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔/ตอนที่ ๒๗๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๔๙/๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๐
- [136] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑/ตอนที่ ๖๔ ก/หน้า ๑๘/๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๗
- [137] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๒๐ ก/หน้า ๑๘/๒๕ มีนาคม ๒๕๔๒
- [138] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘/ตอนที่ ๑๑๒ ก/หน้า ๒๔/๔ ธันวาคม ๒๕๔๔
- [139] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐/ตอนที่ ๔๘ ก/หน้า ๑/๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖
- [140] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑/ตอนที่พิเศษ ๗๐ ก/หน้า ๑/๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗
- [141] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๑๐๒ ก/หน้า ๓/๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๐
- [142] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๓๒ ก/หน้า ๓๓/๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
- [143] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐/ตอนที่ ๔๙ ก/หน้า ๑/๗ มิถุนายน ๒๕๕๖
- [144] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑/ตอนที่ ๘๓ ก/หน้า ๑๕/๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗
- [145] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖/ตอนที่ ๒๓ ก/หน้า ๔/๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
- [146] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙/ตอนที่ ๖๖ ก/หน้า ๒๒/๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕